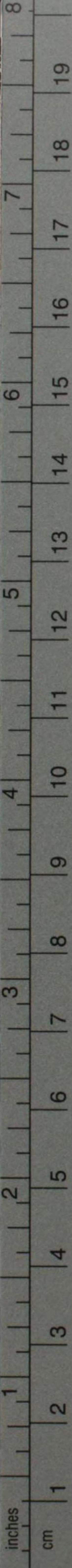

Kodak Gray Scale

A 1 2 3 4 5 6 M 8 9 10 11 12 13 14 15 B 17 18 19

C Y M

© Kodak, 2007 TM: Kodak

Kodak Color Control Patches

Blue Cyan Green Yellow Red Magenta White 3/Color Black

善本寫真集十

泰西日本記集

天理圖書館

026-Te147z

目 次

序

1. 東方見聞録	マルコ・ポーロ	1529
2. 世界地圖帳	アブラハム・オルテリウス	1570
3. 耶蘇會士日本通信		1598
4. 日本大王國志	フランソワ・カロン	1652
5. 日本遣使紀行	アーノルド・モンタヌス	1669
6. 東印度古今記	フランソワ・ファレンタイン	1724—6
7. 日 本 誌	エンゲルベルト・ケンプエル	1727
8. 日 本 貨 幣 考	カール・ツンベルグ	1780
9. 世 界 周 航 誌	クルーゼンシュテルン	1809—13
10. 日本沿岸航行記	リコルド	1816
11. 日本の結婚及び葬儀	アイザック・ティチング	1819
12. 日本風物観談	フレデリック・フィッセル	1833
13. 日 本 回 想 錄	ヘンドリック・ヅーフ	1833
14. 日 本 本	フィリップ・シーボルト	1832—52
15. 日 本 遠 征 記	マッシャー・ペリー	1856

446554

210.031
026
Te1473

館藏の日本に関する西籍のうち、時代を開国までに限り、代表的なもの十五点を選び、刊年にしたがつて排列した。キリストン伝道書については既に目録もあり、今回はその中より二点をとり、他を除いた。

— マルコ・ポーロ 「東方見聞録」

一五二九年 ログロニヨー刊

MARCO POLO. Libro del famoso Marco Polo veneciano delas cosas marauilosas q̄ vido en las partes orientales (Tr. by Rodrigo de Santaella Arcedia) Logroño, 1529.

In-fol. 2 col. +³, a-d⁸. 37 leaves, the last blank. a¹ and d¹ written by hand.
195×285mm.

有名なペニスの人マルコ・ポーロ（1254—1323）による「東方見聞録」のスペイン版、訳者 Rodrigo de Santaella Arcedia (1444-1509)はセヴィラ教会の司祭、この版は現在知られている多くのテキストの中ヴェネチャ方言本の系統に属し、1579年ロンドンにて出版されたエリザベス朝の作家ジョン・フランプトン (John Frampton) の英訳本の原本であり今日では超稀観書といわれている。

(Cordier, Japonica. col. 17)

Die Parteigremien. So. Kt.

despues caminando quattro jornadas lle-
gase alla ciudad de Singui que es del seño-
rio de Guainsay. E despues se entra en el
reyno de Sugui. E andando adelante se ya
lontadas por solano por montes y valles
bullanse muchas ciudades y villas habun-
dadas de maletinientos y de singulares
cajas y de especias y azucar. En tanto que
se compran quarenta libras d'azucar por
yin grosso Geneciano. Zelli nacycin fruto o
loroso que parece a casfrá y visan del poz a
casfran. La gente de la tierra comen carne
de bôbre en tal que no sea muerto d'muer-
te natural. Quando la gente de la tierra
ya alia guerra se haze yna señal cada uno
esta frense por conoscerse mejor y van los
dos a pie exceptio el señor que va a causa-
meraderias que oy cerca de aquel río y
piedras preciosas que se traen de la India
mayor. Esta ciudad esta muy cercana al
mar oceano y es abundada de todo men-
timiento.

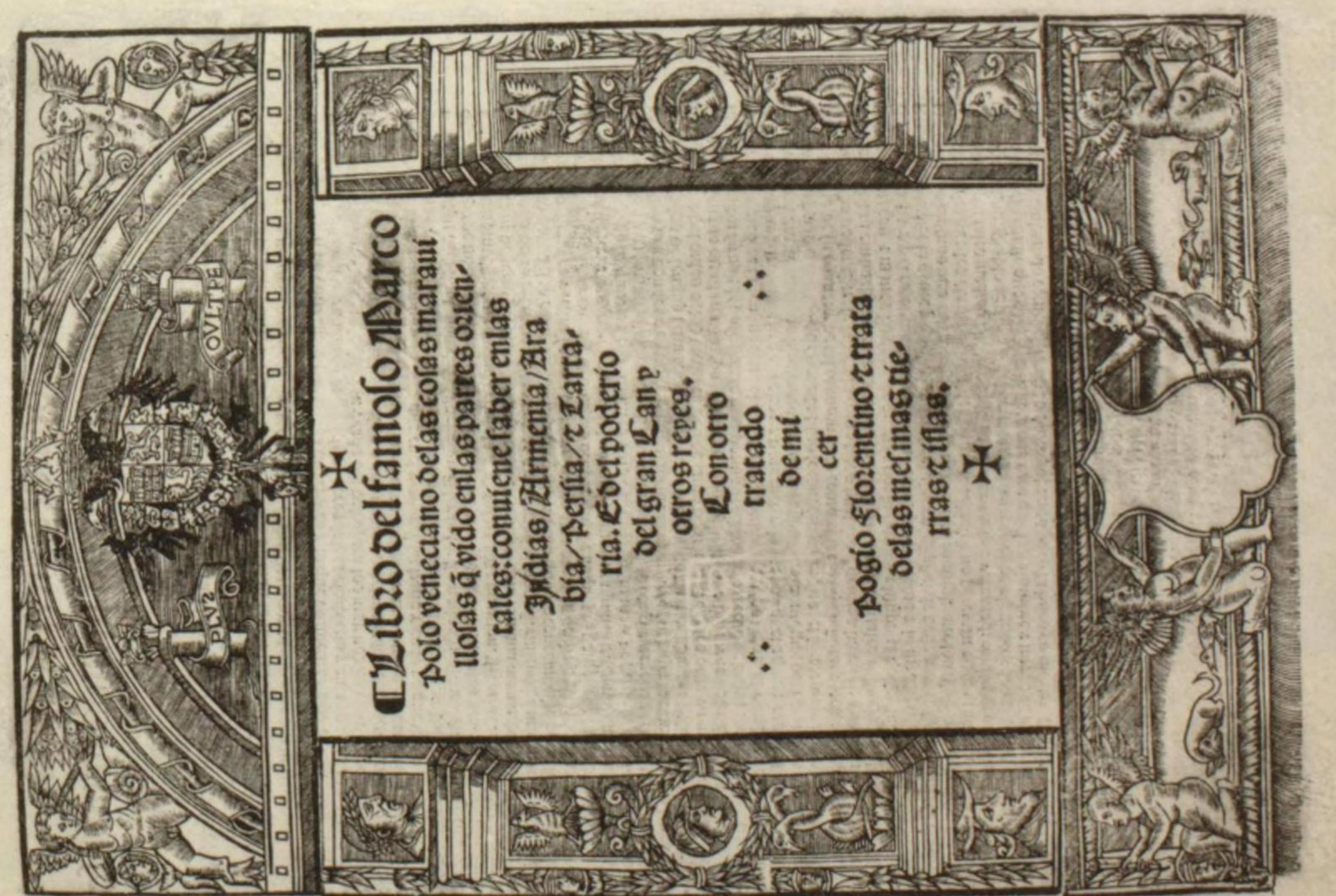
Capítulo .cv. de la ciudad que
dijeron Jayphon y de muchas otras cosas.
El titulado de Guansay y
pasando el dicho río y casa
minando. y. Jornadas por
solano hablláse muchas ciu-
dades y villas habunda-
das de todo mantenimien-
to y al cabo della es una grande y hera-
mosa ciudad que llaman Jayphon que tie-
ne buchi puerlo y acista nauigian muchas
naves de India có grandes mercaderias.

llo. Es genie mu y cruel y yan lança y el
pada; comen los hombres que matan rbe-
uen su sangre. Ella mitad d'aquellas se y-
sonadas està la ciudad y elimpba la qual
tiene quattro puentes de marmoz. Lada puente
destas tiene vna milla en longura y nne-
ue passos en anchura. Esta ciudad viene
gran cantidad de especias. El y chesta ciu-
dad hermosos hombres y mas hermosas
mujeres / y gallinas negras y gordas sin
pluma muy pescas pa comer. Enesta tie-
rra ay leones y otros animales salvajes y
peligrosos. El esta cauila se camina por esta
cierra co gran miedo. El cabo destas se y-
sonadas està vna ciudad que llamá Egu-
dancia de manimentitos.

Capítulo. Cvi. De la ista q̄ dízeti

En esta cauila se maravillosa q̄ alli
se apaga y otras cosas maravillosas q̄ alli
se halla y como el grā Can la q̄do conquistar.
Elstar quiere de aqui alaetie

tras de India en las qualces y
barco polo more gran tiem
po t **A**gquier que las cosas q
contare pareceran de no creer
a quiem las oyra pero te gaa las por ciertas
t verdaderas porq sonas las vi con mis
ojos. **D**uas comieçare dla isla d Llapagu
q es situada en el mar alto hasta oriente grá
de t apartada de tierra null t quimétas mil
lla. **L**a gente de la isla es bella t de buena
manera aun que todos son y dolatras. **E**n
esta isla ay un rey libre t franco q nuncu ha
bido da a otro señor. **L**a gente de la isla habla
gran lengua d pria. **E**n esta isla se habla oro
gran cantidad d especias t otras diuicias
Capítulo cien t quattro dela
ciudad frigui t dmuchas otras cosas ma
ravilloas que ay enella.
Ellendo dla ciudad dgu
cu t caminando rv. millas
llegase ala ciudad de fri
gui que es cabeça del rey
no de Llonca q es uno de
los nueve reyos d Andal
ug. **P**or medio delta ciudad avn rio q tie
ne siete millas d anchura. y enessa ciudad
se basen muchos nauios en que se carga
gran cantidad d especias t otras diuicias

— A. オルテリウス 「世界地図帳」

一五七〇年 アントワープ刊

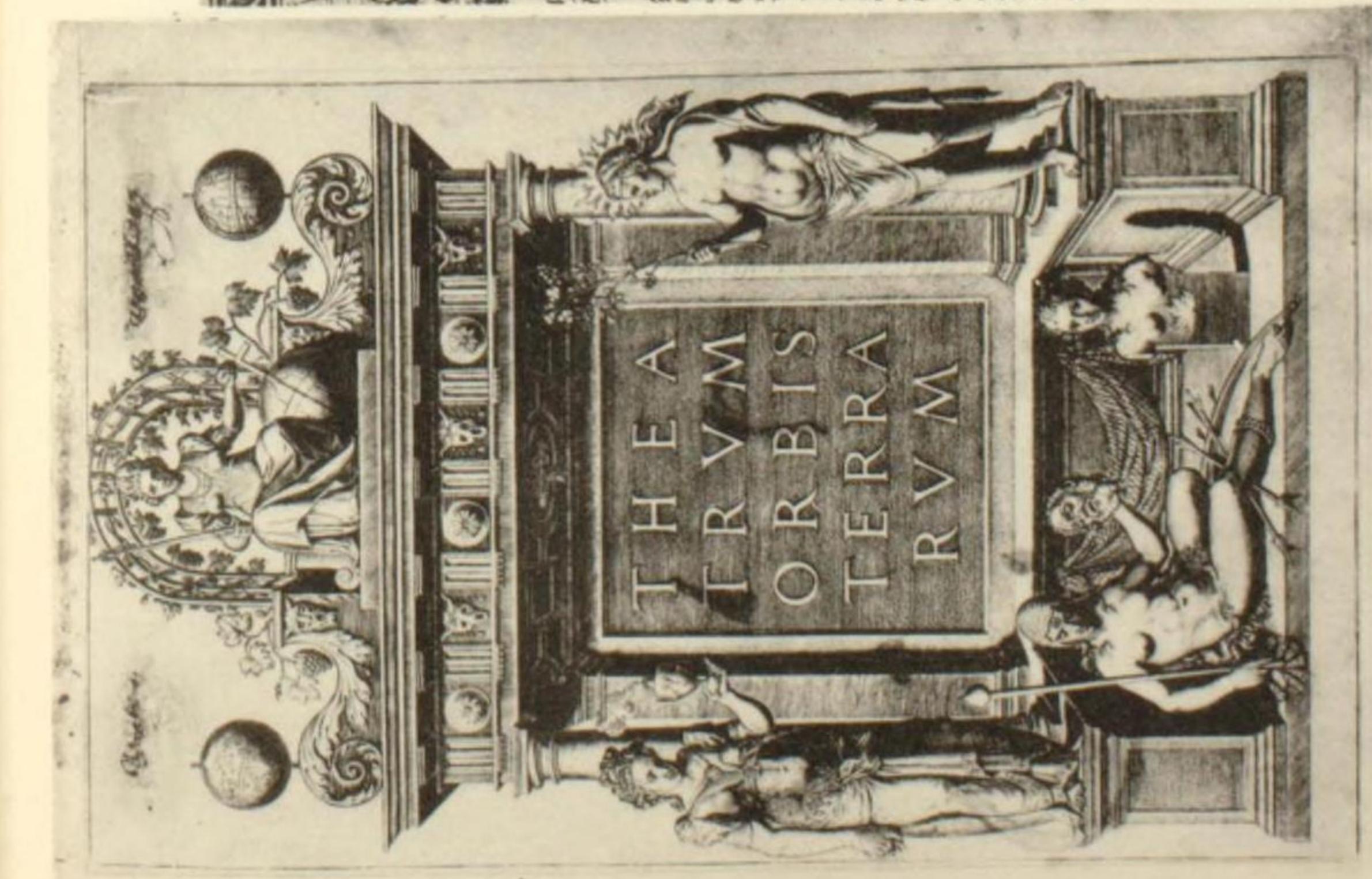
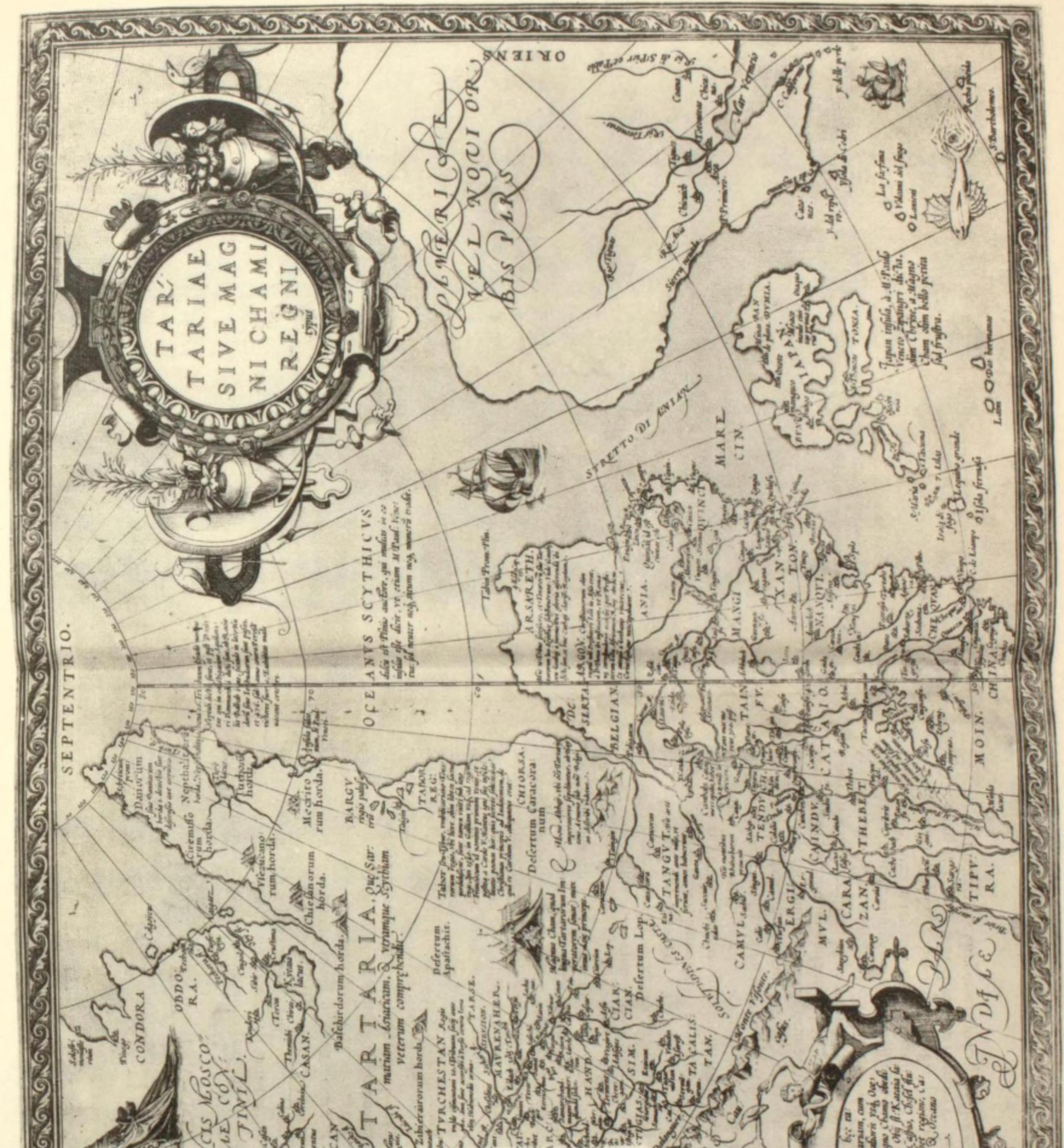
ORTELIUS, ABRAHAM. *Theatrum Orbis terrarvm.*

Antverpiæ, 1570.

Folio. A⁸a—e.⁸⁻¹ 54 maps. 144 leaves. 305×425 mm.

日本が西洋地図に登場するのはマルコ・ポーロによるジパングが最初といわれる。然しながら、その日本図とてポルトガル人の日本漂着により確認されるまでは島内に伝聞の都市地名を僅かに記入した実測を伴わぬ伝聞想像による日本島にすぎない。本書の東印度図及び韃靼図に見られる Japan もその例であるが西洋地図に現われた最初のものとして意義がある。

編者オルテリウス（1527—1598）は和蘭の著名な地理学者、数学者であり、はじめ地図の作成と販売に従事し欧州各地を旅して地図の蒐集につとめこの書を編んだ。彼はメルカトール（Mercator）等当時の著名人と親交があつた。

三 耶蘇会士日本通信

一五九八年 エボラ刊

Iesvs. Cartas qve os Padres e Irmãos da Companhia de Jesus, escreuerão dos Reynos de Iapão & China aos da mesma Companhia da India, & Europa, des do anno de 1549 até o de 1580

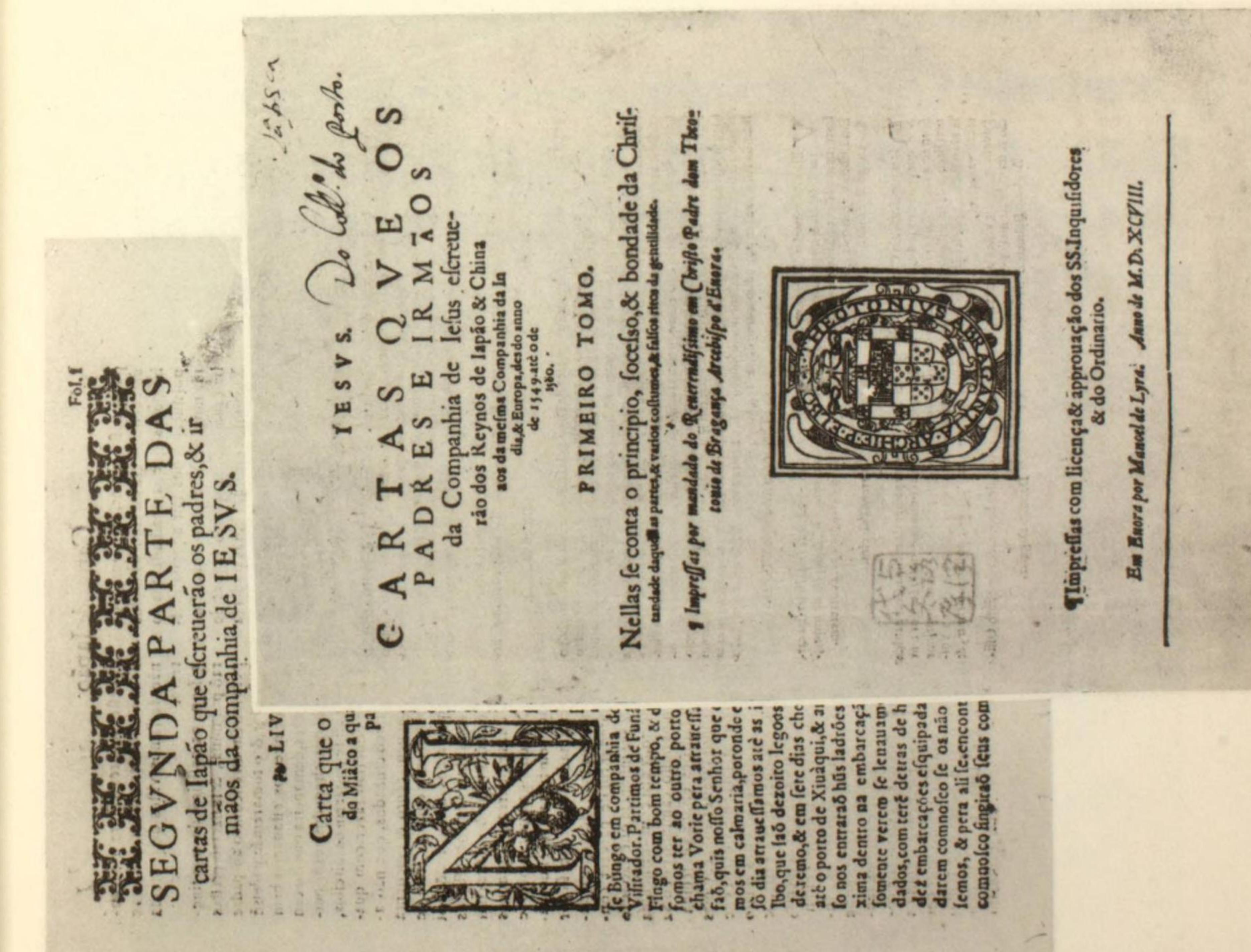
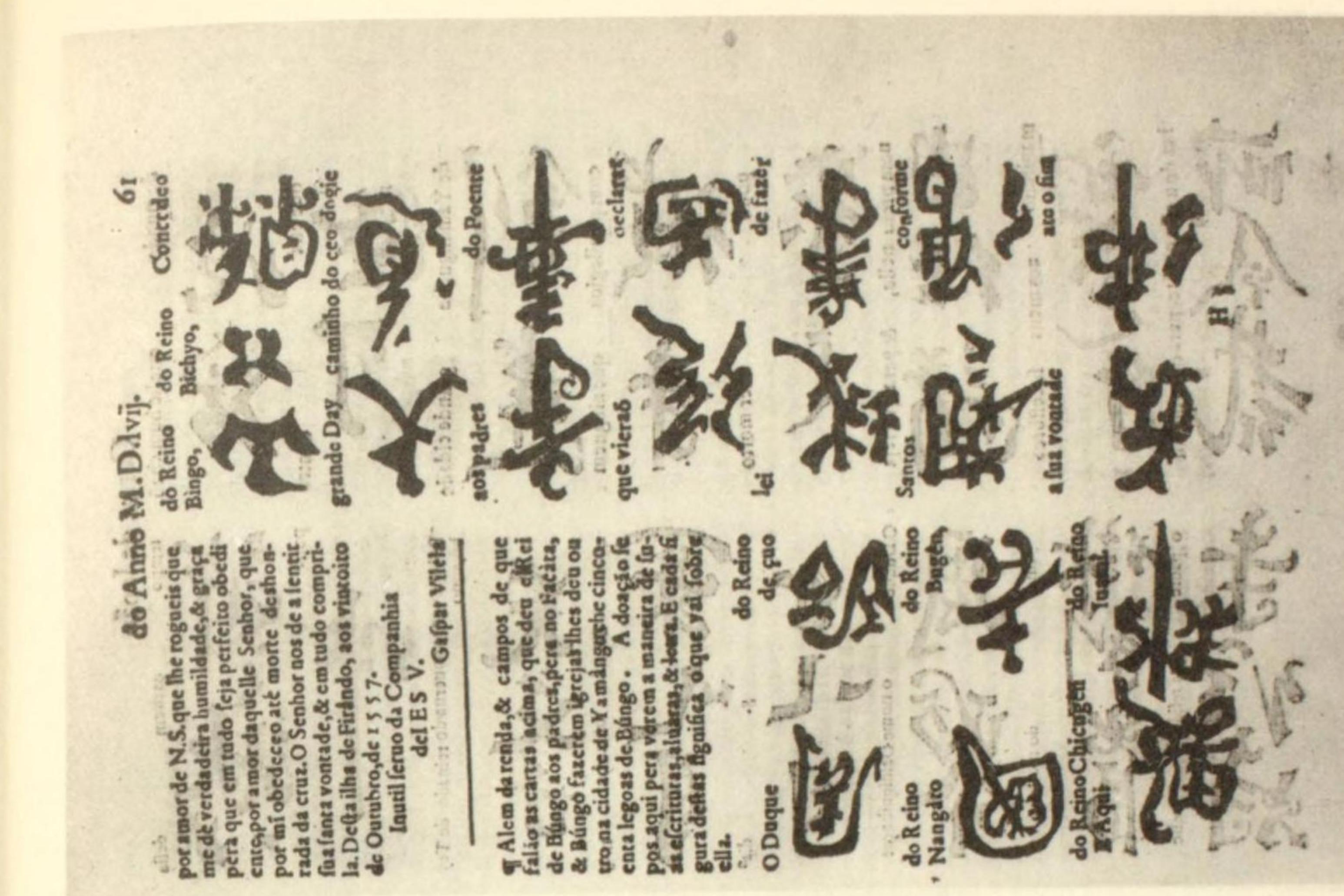
2vols. Euora, 1598.

Tom. 1: In-fol. Title, f. A-ZAa-ZzAaa-Nnn¹⁰⁻² Ooo³⁻² Ppp³ 485 leaves, the first and the last blank. With wood cut Coat-of-arms of the Archbishop of Evora, on the title page. 190×275 mm.

Tom. II. Quatro. A-ZA-KK,¹⁰⁻² Ll⁴⁻¹ 267 leaves 185×247mm.

1548—89年間の日本及び支那在住の耶蘇会士より印度並びに欧州の同僚宛の通信，213通（Tom. I. 175, Tom. II. 38）を含んだもので稀な版。差出人の中には F. Xavier, L. Froes 等の名がみられる。書翰の内容も極東に関する貴重な報告が多く十六世紀に於ける東洋研究書としてユニークな存在である f. 61 には豊後王より与えられた布教に関する特許状の写しがみられる。

(Streit. Vol. IV. p. 500. 異国双書 村上直次郎訳 耶蘇会士日本通信 豊後篇 上下, 長崎叢書耶蘇会年報)

Impressas com licença & approvação dos SS. Inquisidores
& do Ordinário.
Em Evora por Manoel de Lyra. Anno de M. D. XCIII.

四 F. カロン 「日本大王国志」

一六五二年 アムステルダム刊

CARON, FRANCOIS. Beschrijvinghe van het Machtigh Koningh-rijcke Japan. Amstelredam, 1652.

In-4., 78p., 150X197mm.

F. カロン (1600—1673) はブラッセルに生れ、若くして和蘭東印度会社に入り、1629—1641年出島蘭館長の職にあつた。日本婦人を妻とし、日本語を解しただけに日本に対し深い理解を持つていた。台湾長官 (1644—47)、バタビア商務総監 (1647) を経てフランス東印度会社支配人となつた。

本書は1636年ときのバタビア商務総監ルカス (P. Luccas) の31ヶ条の質問に答えたもので地理、歴史、宗教、政治等各方面にわたり、うち貿易及び切支丹に関する件は注目すべきものである。1645年「和蘭東印度会社の開始と発展」の第二部として出版されたがのち、1648年単行本となつた。広く読まれたらしく各国語の版がある。

(Cordier, Japonica, Col. 340. Streit. V. p 562. 幸田成友訳カロン大王国志、昭23)

J A P A N

Beschrifvinghe
Van het Machtigh Koninghrycke

Den aerdtten eyghenschappen van't Landt,
manieren der Volckeren, als mede hare grouwelijcke
wreedtheyd teghen de Roomſche Chri-
ſtenen, ghesteldt

Door Fransgoys Caron.

1' A M S T E L R E D A ' M ,
—
20002] Joost Hartgers, Boech-Verhaoper op den Dam / in de Boech-Winkel / bezijden het Stadthuys. 1652,

Beschrijving van het

Translaet van een Lapanse Brief van Sirage-mondonne, Burgheemeester in Nangasacqui, aan den Gouverneur Generael, &c. door den Opper-Koopman, *Ian van Elzerach* overgesonden, den 28. Octob. 1642.

Erleden ghaer zyn de Hollandtsche schepen / voort d'eerste maet
in Nangasacqui verfheuen / alwaer sy op een t'plandt woouen/
brandt wip / en onverhindert haren handel dijvuen / ende is doo/
de Overheupt ghelaft / dat wip den Capiteyn in ons eghem hups
souden logereen / en doe wel't selue niet al bquaem 3p / is echter
den Capiteyn daer mede te vrede / ende in personon daer liue geige
geert gheweest / daer mede het hups verheerlycht / ende ons cere
ghechiedt / waer voort wip danchaer sullen zyn.

Doort den Capiteyn is ons ter vant ge stelt het gheschenck / het welke heft ghe-
lieben toe te senden / wametlych / een stuk Bargies / een stuk tlaasser / ende oyle
Cattp roode zyde / waer over wip dauchbaert zyn. Verleden ghaer hebbe ich den
Hoopman Augustijn een 25ieft mede gegeven / ende van de Japanische saken onder-
richt / doch nadertant verstaen de selue met het schip omtrent Quinangh veronge-
lucht / ende gestorzen 3p / tot onse droeshepot.

Daer vermercken heeft u C. de Japanische regeeringhe wel begrapen / ende daer
over een 25ieft met verschepde versoechen gesonden. Jegenwoordigh is in Nanga-
sacqui Gouverneur Basfa Sabroley Mondonne , hebbende daer over vde Taren ges-
regeert / so dat het jegenwoordigh niet en is als voort desen / het is een kloech ver-
standig / ende goedertieren veer / den selven heeft de Hollanderd met een goede
man gelegentheupt ontfanghen / zynnde hem van ons bekent / datse in Japan ghehandelt
plaagh in hebbet / ende en laet niet toe / datemand haer veel goets
doen / meer als men niet de penne kan schijvuen.

vers on zelle menschen seggen dat den tydt / waanneer de Hollanderd in Nangasacqui ge-
kome / den b geluchighen tydt voort haer sy geweest.
Get op hadden 25ieft is in enige pointen niet recht / waeromme metten anderen goet
nemt van gebouden hebben / deselue niet den de hooge Overheupt te bestellen / maer in Nan-
gasacqui te behouden / Gevende u daer van advijss ; in de selve zyn meer als der
tigh pointen / die in desen niet willen verhalen / vertrouwende als ghe desen wel
niet meer dooleest / de selue wel sult verstaen. Daer dese Japanische coustummen / syn u noch
en sal ges niet ten rechten bekent / dat d'oorzaache 3p / dat ghe soodanighen 25ieft in gheselst
hebt.

Op een 25ieft dat ghe aan de Overheupt in Japan schijven wilt / sooo hebt in 't eerste
ster gelue / wat gedult / ende negotieert eerst 4. a 5. Taren in Nangasacqui, als wanmeer ghe
highhey / sult kunnen sien / hoedanigh hier gehandelt / en alles ten besten van de Compaqte
Hollans' gedirigeert werit.

De Japanische 3Detten zyn rechtmatigh / dan wat hart ende straf / voornamle
ster gelue / wat gedult / ende negotieert eerst 4. a 5. Taren in Japan / sool langhe Taren in Japan
gaquie / sych tegeng de Christenen / maer naadien de Hollanderd / genegotieert / ende nopt getracht hebben / het Christendom boort te planten / oeste
hun

4

五 A. モンタヌス 「日本遣使紀行」

一六六九年 アムステルダム刊

MONTANUS, ARNOLDUS. Gedenkwaerdige Gesantschappen der
Oost-Indische Maetschappy in' t Vereenigde Nederland, aen de Kaisaren
van Japan. Amsterdam, 1669.

In-fol., (8), 456p., (16), 3 maps, 22 illus., 235×340mm

A. モンタヌス (1625—83?) は和蘭の牧師、自己の見聞によつてではなく耶蘇会士の書翰並びに出島蘭館員等の報告記により本書を書いたもので、特に家光時代に東印度会社の使節として日本を訪れたフリシウス及び甲比丹ワーヘナールを始め同会社の対日通商開始以来行わられた数回の遣日使節の見聞記を骨子として日本の風俗、政治、歴史に及んでいる。学術的にはさして重要さはないにしても当時欧州で行われていた世界史的な立場で日本史を見ようとした態度が本書では明らかにあらわれている。

(Cordier, Japonica, Col. 383. 和田万吉訳 モンタヌス日本誌, 大14)

GEDENKWÄRDIGE GESÄNTSCHAFFEN

Oost-Indische Maetschappy in 't Vereenigde Nederland,

AENDE TEN van TAPAN

Vervactende

Verwassen op de Togt der Neder-

Adſche Gefsanten:

C H R Y V I N G

Frägter
n, Landchappen, Tempels, Gods-diensten, Dfagten
schen, Bergen, Fonteinen, vereuwde en nieuwe

Frage, Landchappen, Tempels, Godsdiensten, Duitschen, Bergen, Fonteinen, vereeuwde en nieuwe

voort gezetd Afbeeldsel in Japan geïkent;

Geschiedenis en Reis-aentekeningen derzelve Geſanten

**D O O R
C O L D U S · M O N T A N U S.**

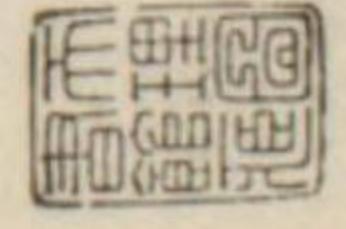
卷之三

卷之三

卷之三

ESTER D A M

Ik-verkooper en Plaetfnijder , op de Keisars-graft,
Vester-markt, in de stad Meurs, 1669.

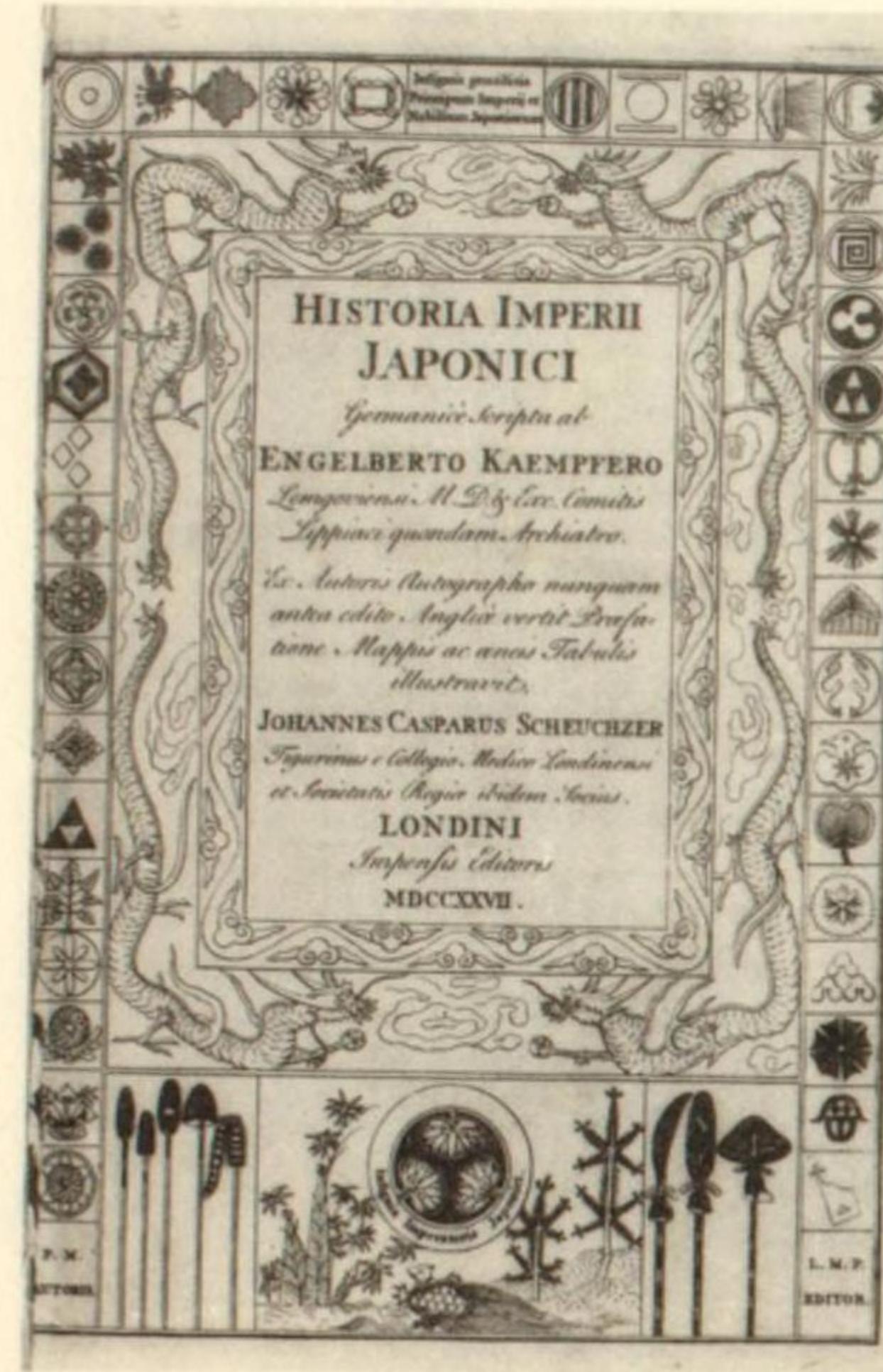

Gedenkwærdig Gesandschap

168

volgens gewoonte, ^{achn *Quabacomondo*} souden schenken. In de vijfder yreden de voornaemste heeren des hofs op prachtige hengsten, ieder van dertig kameringen gevolgت. Toen wierden acht rosbaeren, niet min kostelyk als konftig, by twee-en-dartig mannen gedraegen: en binnen deselve voornamē edel-juffiers. Achter dese quam *Mandocorosama*, getorst op de schouders van adelijke personaedjen in een robaer; met duifend traelien diervoeghen doorfsneeden, dat de vermaerdste geraevers haer uiterste konft, en de Kaisarin ongeloofelijk geld hier aan besteed hadden. Onsichbaer sat *Man-*
dorosama: daerzenochtans door de traelien alles besichtigde. Stijf honderd rosbaeren van gelijk fatsoen, maer min kostelyk, volgden. In dese faceten gemaclinnen van *Spanische Komingen*, tot verwondering uit-gestreeken. De achter-hoede beclooten honderd en vijftig edel-juffiers. Zy zacten op
Prachtige spiegel van Mandocorosama. Taico-sama, Taiso-sama, Taico-sama grām.

† E. ケンプエル 「日本誌」

一七二七年 ロンドン刊

KAEMPFER, E. The History of Japan; giving An Account of the ancient and present State and Goverment of that Empire. (Tr. by F. G. Scheuchzer). 2vols.

London, 1727.

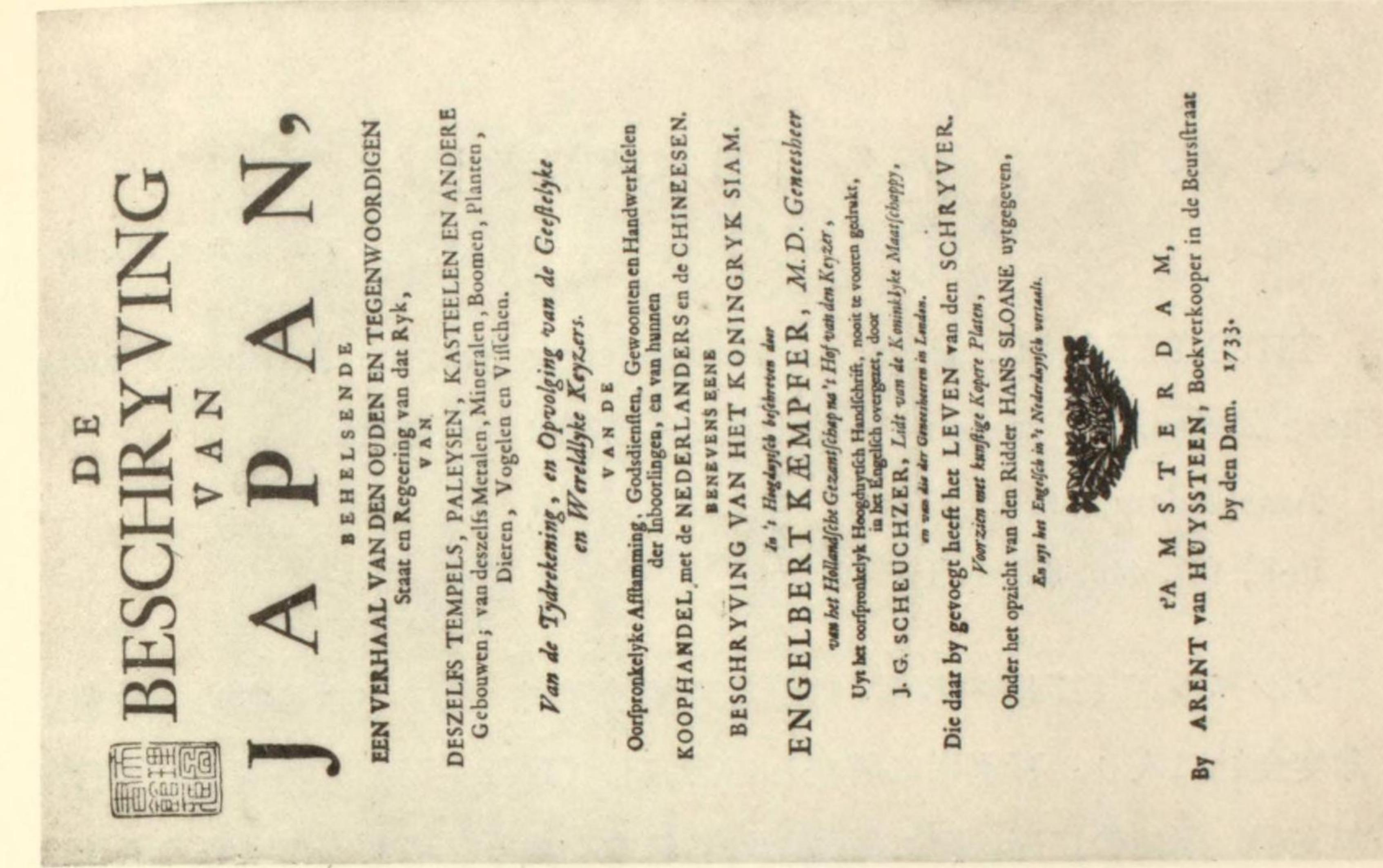
Vol. I. In-fol., (8), lli, (4), 391p. (4), 20 illus. 225×345mm.

Vol. II. In-fol., (4). 393-612pp., 75p. Appendix,

(4). 25 illus. 225×345mm.

E. ケンプエル (1651—1716) はドイツに生れ、和蘭東印度会社の船医となり1690年オウトホルン (Outhorn, C) の日本使節に従つて来朝、二年余の日本滞在中に見聞蒐集せる資料を以つて本書を著わした。従来の想像による日本の記述を覆し、日本研究上に新紀元を劃した。彼の在世中出版に到らず稿本は英國の蒐書家スローン (Sloane, H.) の文庫に帰し、スローンはスイス生れの医師ショイヒッエル (Scheuchzer, J. C.) に嘱して英訳を刊行したのが最初である。本書には英訳本と共に蘭文1733年版のタイトル並びにカットとして英訳本のラテン文タイトルをとつた。

(Cordier, Japonica, col. 413-414. 異国双書. 呉秀三訳. ケンプエル江戸参府紀行)

THE HISTORY
OF
JAPAN:

Giving an Account of
The ancient and present State and Government
of that EMPIRE,
O F
Its Temples, Castles, and other Buildings;

O F
Its Metals, Minerals, Trees, Plants, Animals, Birds and Fishes;
O F
The Chronology and Succession of the EMPERORS,
Ecclesiastical and Secular;

Written in High Dutch
Together with a Description of the Kingdom of Siam.
O F

The Original Discourse, Customs, Manufactures of the Natives, and of
their Trade and Commerce with the Dutch and Chinese.

By ENGELBERT KAEMPFER, M. D.
Physician to the Dutch Embassy to the Emperor's Court;
And translated from his Original Manuscript, never before printed,

By J. G. SCHEUCHZER, F. R. S.
And a Member of the College of Physicians, London.

With the LIFE of the AUTHOR and an INTRODUCTION.
To which is added,
Part of a JOURNAL of a Voyage to JAPAN, made by the English in the Year 1673.

VOLUME I.

LONDON:

Printed for the PUBLISHER, and sold by THOMAS WOODWARD at the
Half-Moon over against St. Dunstan's Church, Fleet-street, and CHARLES Davis
in Peter-lane. MDCCXXVIII.

八 C. P. ツンペルグ 「日本貨幣考」

一七八〇年 アムステルダム刊

THUNBERG, C. P. Verhandeling over de Japansche natie, hare Zeden, Gebruiken en Munten. Uit het sweedsch.
Amsterdam, 1780.
In-8., (4), 44p. 8 illus. 147×225mm.

ツンペルグ (1743—1828) は瑞典の植物学者、師リンネの勧めで和蘭東印度会社に入り、喜望峯に滞在して研究し (1772—75)，船医として1775年来朝、蘭使の江戸参府に従つたのち日本を去り、ウプサラ大学の教授となつた。

本書は1779年彼がデンマークの学士院から出版した書の蘭訳で我国では幕末近藤正斎の著わした貨幣研究書「錢錄」に本書の訳文が数頁引用されており、またその附録に本書の紹介がみられる。のち1788年彼が東印度会社在職中の旅行記として出た“Resa uti Europa, Africa, Asia, förråttad Åren, 1770-1779.” 4vols. の一部に収められている。

(Cordier, Japonica, col. 443-444. 異国双書. 山田珠樹訳. ツンペルグ日本紀行)

VERHANDELING
OVER DE
JAPANSCHEN NATE,
HAARE ZEEDEN, GEDRUIKEN,
EN HAARE MUNTEN.
Beschreven en by een verfameld op een Reize
naa Japan.

door den

WEL. EDDELIN EN HOOCEL. Heer
CARL PIETER THUNBERG,
Medicinae Doctor, Demonstrator Botanicae, op de
Koninklyke Academie der Wetenschappen te
Uphâl, Lid van de Keizerliche Academie Na-
turen Curios., Lid van de Societet van
Landom en Dronstrem, &c.

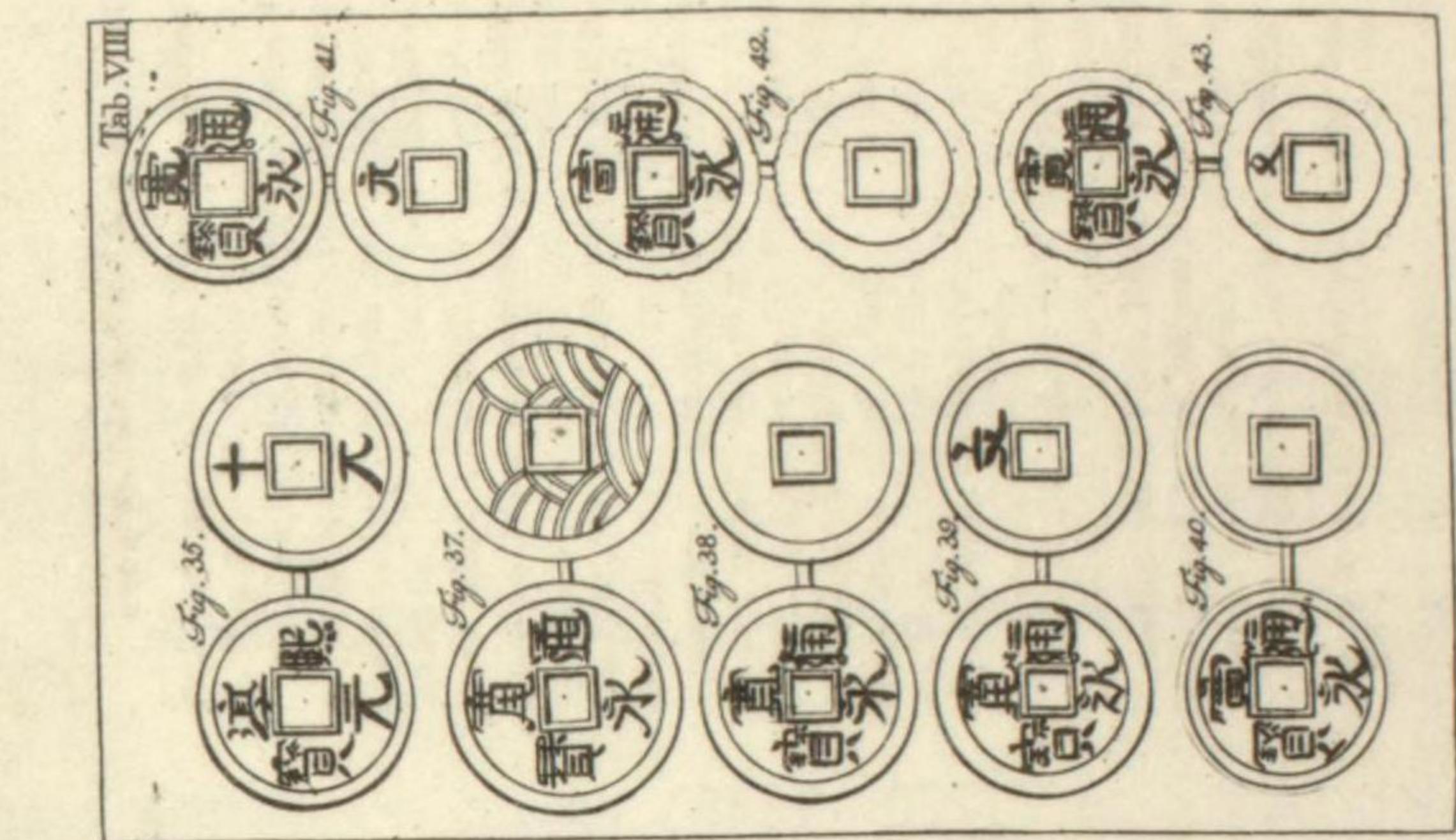
MET PLAAZEN.

Uit het Sweedsch vertaald.

To AMSTERDAM,
By J. H. SCHNEIDER R.
M DCC LXXX.

730

VERHANDELING
Sjaman Seni; maar op de andere zes verschillende
hele en algebrokene boltonde borgen; de waar-
de is 4 Seni.
k. Tso Seni of Ou Tso Seni, deze zyn zoo wel
Japanische, als Chineesche Munten, zy behalve uit
gedragt koper, syn dun, als een Duit, man wat
groter, en mer dodeerde letters, op de ene zyde,
als de boven geschild; zy zyn twees Seni wantig,
en buitenwyfel van de Chineeschen akomeling,
Hier van lieb ik tweedelen foorten gezien.
* (Tab. VIII, fig. 38.) zonder merk en letters
op de andere zyde.
A. (Tab. VIII, fig. 39.) met een merk op de
andere zyde; deuze is een oude Munt.
I. Seni of de algemene gangbare Seni, is zoodo-
gt groot als een Duit, van rood Koper, niet deelde
letters op de ene zyde als de boven geschild: 60
van deze muzaken 1 Muz uit, waer van ik twee-
delen foorten gezien b.b.
* (Tab. VIII, fig. 40.) met een merk op de
andere zyde.
B. (Tab. VIII, fig. 41.) met een merk op de
andere zyde. Deuze wordt ook Bon fani genoemt,
en is een oude en gangbare Munt.
Van de Seni's van Koper wordt nog ijerlyks toe-
gehaant van de twee Directeuren der Compagnie emi-
gen uit te voeren; maar evenwel flags tot een be-

九 クルーゼンシュテルン 「世界周航誌」

一八〇九——一三年 ペテルブルグ刊

КРУЗЕНШТЕРН, А. Путешествие вокруг света в 1803, 4, 5, и 1806 годах.
Санктпетербург, 1809-13.

In-4. 3vols. 200×254 mm. Атлас. In-fol. 2vols. 460×630 mm.

クルーゼンシュテルン (1770—1846) はロシアの海将また航海家、科学者としても有名である。1803年ナデジダ号 (Надежда) ネヴァ号 (Heba) の二隻をもつて世界周航を行い1806年これを完成した。ナデジダ号はレザノフ使節の護衛としてカムチャカより長崎に来航し文化元年 (1804) 千島、樺太の沿岸を探検した。

本書の第1卷11—12章に日本沿岸に関する記述がみられる。江戸末期に於て蘭訳本より高橋景保等によつて訳出されたが版にならなかつた。

(Cordier. Japonica, col. 458. 異国双書. 羽仁五郎訳. クルーゼンシュテルン
日本紀行. 上, 下)

306

ГЛАВА XII.

ПРЕБЫВАНИЕ ВЪ ЯПОНИИ.

Пребывание наше въ Нагасаки.—Несколько въ ожидании
нах.—Мыры, предсвѣтлости Иапонскаго правите-
лия.—Сѣдахъ съ корабля Посланника, для вымѣ-
ни берега.—Описание Морасаки, мѣстопребыванія
Посланника.—Переходъ Надежды по внутреннюю
Нагасакскую гавань.—Описание Китайскаго фло-
та.—Омходъ авуъ Голландскихъ кораблей.—Нѣко-
торыя изъ нихъ о Китайской торговль съ Япон-
ией.—Наблюдение дуннаго замѣнника.—Приѣзжалъ
объ Астрономическѣхъ познаніяхъ Японцевъ.—
Полученіе на землю съюза привезеннаго нами изъ
Россіи Японца.—Предлагателъ причина, побу-
дившія его къ ему начиненію.—Приѣзжіе Азію
или Ватъюжи, присланного изъ Эдо.—Аудіенція
Посланника у сего чиновника.—Совершилося
окончаніе послольственнихъ Атъ.—Поздравление кѣ
опытливому изъ Камакуру.—Описание Надежды изъ
Нагасаки.

1804 года Оскорбительная прелюбопрійность, съ каковою по-
Окнаторъ, спунаша въ Японіи съ иностраницами, довольно изыщи-

ПУТЕШЕСТВІЕ ВОКРУГЪ СВѢТА

въ 1803, 4, 5 и 1806 годахъ.

По попечению

ЕГО ИМПЕРАТОРСКАГО ВЕЛИЧЕСТВА
АЛЕКСАНДРА ПЕРВАГО,
на корабляхъ

НАДЕЖДЫ и НЕВЫ,

и въ ПАЛАСКОВЪМЪ

Флота Капитана Левинсона, начальника имѣрного участка Кругомицкаго
Государственного Адмиралтейства и ИМПЕРАТОРСКОМ
Адмиралтейству Иоакима Чертова.

ЧАСТЬ ПЕРВАЯ.

Les Marins écoutent mal, mais avec assez de cœur.

De Brosses, Hist. d. deouy. a. Terres austri.

Въ САНКТПЕТЕРБУРГѢ

Въ Морской Типографіи въ 1809 года.

—〇 リコルド 「日本沿岸航行記」

一八一六年 ペテルブルグ刊

РИКОРД, П. Записки Флота капитана Рикорда о плавании его к Японским берегам в 1812 и 1813 годах, и о сношениях с японцами. Санктпетербург, 1816

In-8, (8), 137p. lillus. 4maps. 200×265mm

リコルドはデアナ(ディアナ)号副艦長、艦長ゴロヴニンが日本の捕虜になつた事、並びにその後の日本沿海航行、露領に捕虜となつた高田屋嘉兵衛とゴロヴニンとの交換までに到る函館奉行との交渉に関して記したもので、書中に高田屋嘉兵衛の肖像がみられる。この版は Cordier, Japonica にみられない。

•1812. История экспедиции.

ЗАПИСКИ

ФЛОТА КАПИТАНА РИКОРДА

О ПЛАВАНИИ ЕГО

КЪ ЯПОНСКИМЪ БЕРЕГАМЪ

ВЪ 1812 И 1813 ГОДАХЪ,

О СНОШЕНИЯХЪ СЪ ЯПОНЦАМИ.

Напечатаны по Высочайшему повелению.

34
записки государственными; и какъ судъ
и не опускало подустремъ, шо оиъ
шася, выпадашъ изъ атласола-
захъ. Тогда *Japonica* опускали
то по всемъ близкому отъ берега
ше изъ вехъ бросались въ воду и
бреши: слушавшися вѣланъ изъ
трёхъ языковъ, проще же
ли погоняли; за судакъ исѣхъ *Japonica*
вскръ привезъ, блакъ на
уна: богатое его письмою плаваніе
изъ: показывали, чио оиъ доказа-
значацій; и поплакъ, позвалъ его
никъ, скажа миъ по своему обая-
рийствіе, по привлеканію моему
селять, видюшъ скла на спутъ. Я
ни *Japonica* *Niponika* сдо-
вопросъ, и узналь, чио оиъ на-
Кахъ, и по Японски идти за-
мъ съ начальникъ и хозяинъ чи-
о его обозначенію, у него было пять
сувою шелъ отъ острова *Иту-*
одзес на остров *Мансадж*, грядъ
ицейной рыбѣ, и пропитаный вѣтромъ
шипели въ *Курильской* земли.
Чре разрушали, какое было наше
принадлежи, мы въ *Курильцы*, въ даахъ
изъявленій синхоръ съ Японскаго
сокращалъ къ Нагазавану осиро-

ТАКАТАЙ-КАХЪ.

“Дѣ японскій симъ съ симъ искаженіе,
ко прѣко христоѣ аѣко бѣзъ тѣхъ вѣ-
дѣніиъ.”

Судо: *Командиръ фрегата „Бородино“*
съ десантъ *Командиръ фрегата „Бородино“*

“Дѣ японскій симъ съ симъ искаженіе,
ко прѣко христоѣ аѣко бѣзъ тѣхъ вѣ-
дѣніиъ.”

Судо: *Командиръ фрегата „Бородино“*
съ десантъ *Командиръ фрегата „Бородино“*

— I. ティチング 「日本の結婚及び葬儀」

一八一九年 パリ刊

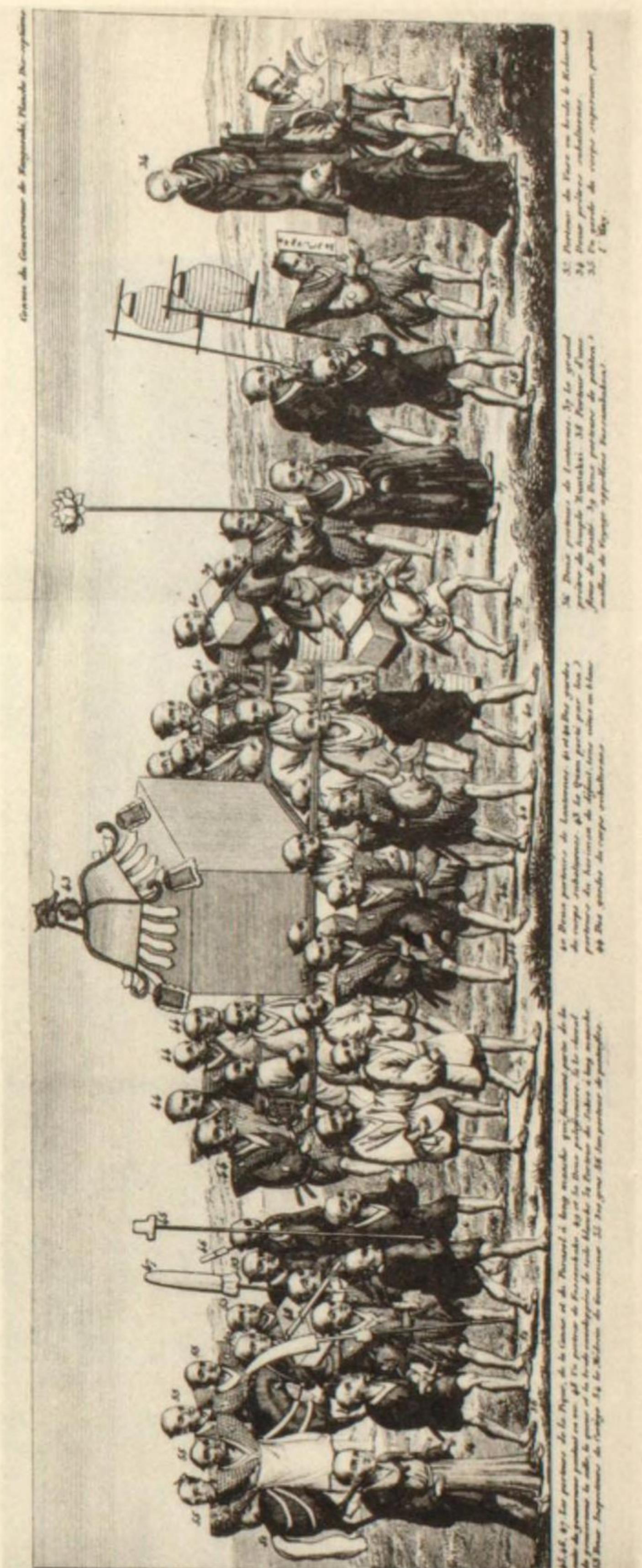
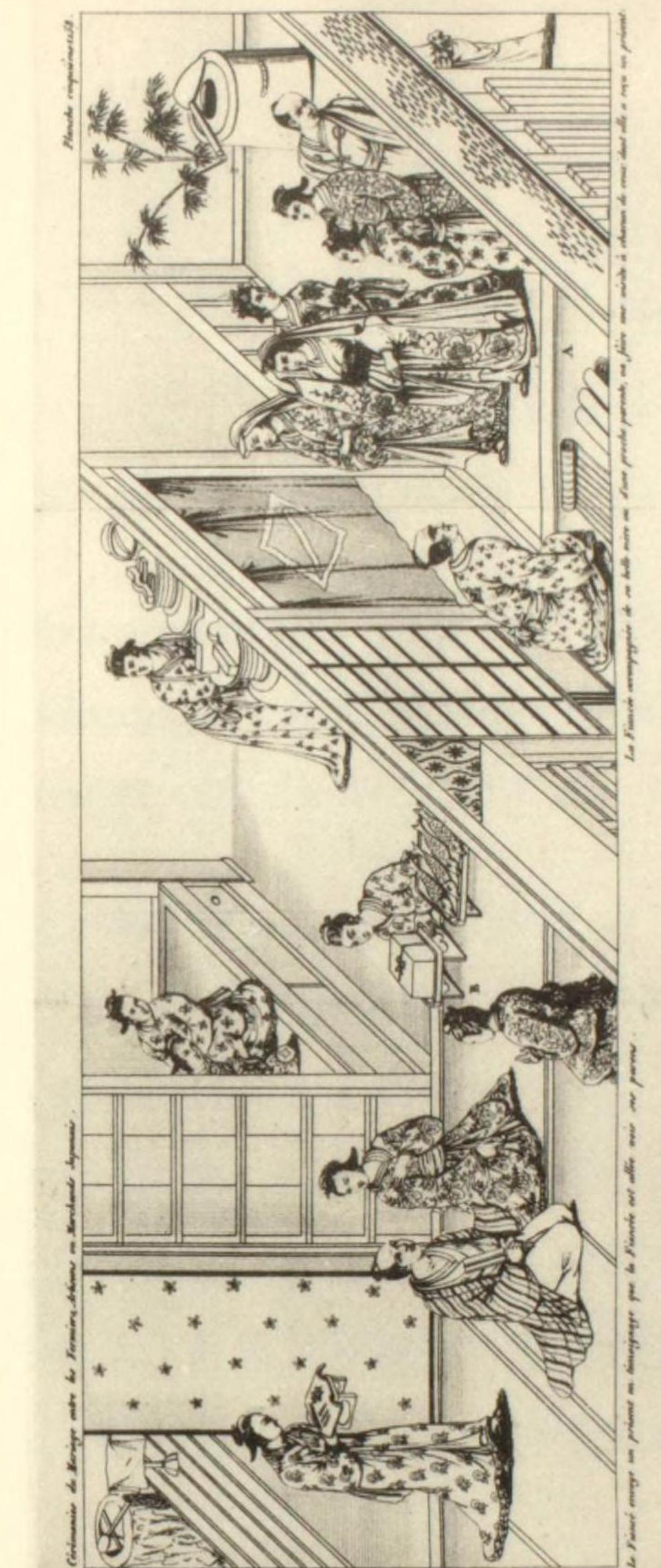
TITSINGH, I. Cérémonies usitées au Japon pour les Mariages et les Funérailles. 2vols. Paris, 1819.

Vol. I. In-8., XLII, 262p, (2). 137×210mm.

Vol. II. In-8., (4), 16 illus., 205×146mm.

ティチング(1740—1812)は和蘭に生れ、外科医学を修めたのち東印度会社に入り、バタヴィア穀物倉庫支配人を経て出島蘭館長になった(1779—84)。その後ベンガルの商館長に転じ、北京に到つて乾隆帝に謁したこともあり東洋に滞在すること33年に及んだ。特に日本に関心を持ち、杉本昌綱、中川淳庵等と通信し研究資料を蒐集し本書の外、数冊の日本研究書を著わした。

(Cordier, Japonica, col. 449)

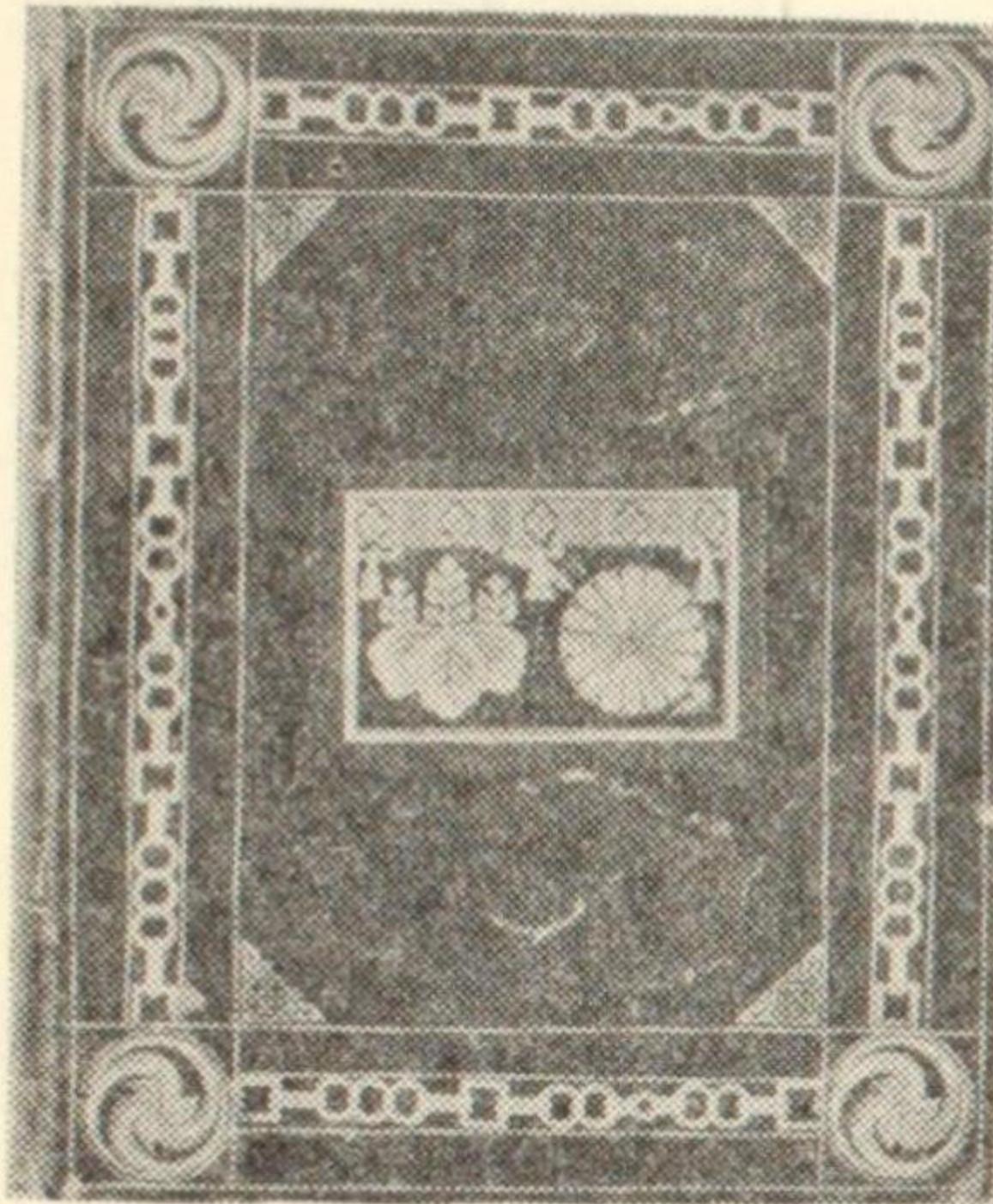

CÉRÉMONIES
AU JAPON

POUR
LES MARIAGES ET LES FUNÉRAILLES,
SUITE DE DÉTAILS
SUR LA POUYRE DOSIA,
DE LA PRÉFACE D'UN LIVRE DE CONSULTÉE SUR LA PIÈTE FILIALE,
LE TOUT TRADUIT DU JAPONAIS
PAR FEU M. TITSINGH,
CHEF SUPÉRIEUR DE LA COMPAGNIE HOLLANDAISE À NANGASAKI,
ET AMBASSADEUR EN CHINE;
DEUX VOLUMES IN-8°,

ROUTE DE CANTON A CHENG-TU, PASSAGE DES PLANCHES D'ARAS DU CHATEAU
DES BRÉS ORIGINAUX JAPONAIS.

A PARIS,
CHEZ A. NEPVEU, LIBRAIRE,
PASSAGE DES PANORAMAS.
MDCCXIX.

—= J. F. フィッセル 「日本
風物観談」

一八三三年 アムステルダム刊

FISSCHER, J. F. *Bijdrage tot de Kennis
van het Japansche Rijk.* Amsterdam, 1833.

In-4., vii, 320p., 15illus., 240×287mm.

フィッセル (1799—?) は和蘭に生れ1820

(安政3) 和蘭東印度会社員として来朝、1822年蘭館長ブロンホフ (J. C. Blonhoff) に従つて江戸に参府した。のち荷倉役となり1819年迄9年間日本に滞在し、帰国後本書を著わした。書の内容は地理、学術、古事奇物、宗教、物見遊山、衣食等、風物並び風俗全般にわたり、更に旅行記、出島記、江戸参府紀行を附している。挿絵はすべて石版に彩色した美しいもので装釘もすばらしい。幕末、箕作玩甫等により「日本風俗備考」として訳された。

(Cordier, *Japonica*, col. 489. 異国双書. 斎藤阿具訳. フィッセル江戸参府紀行)

BIJDRAGE

DE KENNIS VAN

JAPANSCHE RIJK,

J. F. VAN OVERMEER FISSCHER.

Aanleiding van Hollandisch - Indië.

LAWYER te AMST.

1833.

VELT PLATEN.

AMSTERDAM.

B. J. MÜLLER & CO. M.P.

MICCCXXXVII.

VERBOEK M. G. A. REPE.

1833.

1833.

1833.

1833.

1833.

1833.

1833.

1833.

1833.

1833.

1833.

1833.

1833.

1833.

1833.

1833.

1833.

1833.

1833.

1833.

1833.

1833.

1833.

1833.

1833.

1833.

1833.

1833.

1833.

1833.

1833.

1833.

1833.

1833.

1833.

1833.

1833.

1833.

1833.

1833.

1833.

1833.

1833.

1833.

1833.

1833.

1833.

1833.

1833.

1833.

1833.

1833.

1833.

1833.

1833.

1833.

1833.

1833.

1833.

1833.

1833.

1833.

1833.

1833.

1833.

1833.

1833.

1833.

1833.

1833.

1833.

1833.

1833.

1833.

1833.

1833.

1833.

1833.

1833.

1833.

1833.

1833.

1833.

1833.

1833.

1833.

1833.

1833.

1833.

1833.

1833.

1833.

1833.

1833.

1833.

1833.

1833.

1833.

1833.

1833.

1833.

1833.

1833.

1833.

1833.

1833.

1833.

1833.

1833.

1833.

1833.

1833.

1833.

1833.

1833.

1833.

1833.

1833.

1833.

1833.

1833.

1833.

1833.

1833.

1833.

1833.

1833.

1833.

1833.

1833.

1833.

1833.

1833.

1833.

1833.

1833.

1833.

1833.

1833.

1833.

1833.

1833.

1833.

1833.

1833.

1833.

1833.

1833.

1833.

1833.

1833.

1833.

1833.

1833.

1833.

1833.

1833.

1833.

1833.

1833.

1833.

1833.

1833.

1833.

1833.

1833.

1833.

1833.

1833.

1833.

1833.

1833.

1833.

1833.

— H. ザーフ 「日本回想録」

一八三三年 ハーレム刊

DOEF, H. Herinneringen uit Japan. Haarlem, 1833.
In-8., viii, 268p. 130×220mm.

H. ザーフ (1777—1835) は1798年、出島蘭館の書記として来朝し、1803年蘭館長となつた。1817年、日本を去るまで19年間滞在し、その間3度(1806, 1810, 1814)江戸に参府した。交易外交に活躍し、我国史上逸すべからざる人である。本書は彼の在任当時の日本の状態を記したもので、政治、宗教、習慣、特に切支丹迫害史を略述し、また蘭館の活動、江戸参府についても記している。尚、彼は1812年幕命により通詞と共にハルマの蘭仏辞典によつて「道訳法児馬」の名で知られている蘭日辞典を編んだ。

(Cordier, Japonica, col. 488. 異国双書. 斎藤阿具訳. ザーフ回想録)

HERINNERINGEN UIT JAPAN. 57

IL. LOTGEVallen DES SCHRIJVERS ALS AMBTEES
NAAR EN OPPERHOOFD DER NEDERLANDSCHE
FACTOOR IN JAPAN VAN 1799 TOT 1817,
EN BERIGT NOOPEN DEN NEDERLAND-
SCHEN HANDEL ALDAAR.

1. Van 1799 tot 1806.

D. De Europeesche handel op Japan is sedert 1659
uitstinct in handelen der Nederlanders gewest,
doch zij handelen op dat Rijk reeds 30 jaren te-
wonen. Immers, het gevallen, dat diese handel
hun eerst in 1611 zou vergaard zijn, blijkt ver-
keerd te zijn door den pas of de vrisseling, hun te-
dien behoeve door den Sy/zeen congres, den vader
van het thans regrende Shumius, in 1609 in de
zevende Japansche maand (overeenkomende met
onzen September) verleend; ets, herwekk ik
naauwkeurig in de Japansche tijdsperken of Na-
gev' heb nagezien.

Keds elders lieb ik gezegd, dat statenrigtigh-
gen, gebruiken en verordeningen van dien geke-
den stichter der Dynastie, ook uit hoofde der nut-
tigheid, door eenne onderverding van twee Eeu-
wen beproefd, stipt onderhouden worden, en om
die reden komt het mij voor, dat, hoezeer men
ons dan ook van tijd tot tijd in den handel moge
hebben benoemd, het Rijk ons scher, uit hoof-
de der achtung, die men voor den vrijpas van coos-

HERINNERINGEN
UIT
JAPAN.

I. ALGEMEEN OVERZIET VAN DE REGERING,
ZEDEN, GOUVENIEST, EN GESCHIEDENIS
VAN DE VERVOLGING DER ROOMSCH-
GEZINDEEN.

H. ENDRIK DOEFF,
RIDDER DER ORDE VAN DEN NEDERLAND-
SCHEN LEUW, OUD OPPERHOOFD
DER NEDERLANDERS IN JAPAN
OP HET Eiland EGIMA.

TE HAARLEM, BIJ
DE ERVEN FRANCOIS BOHN,
1835.

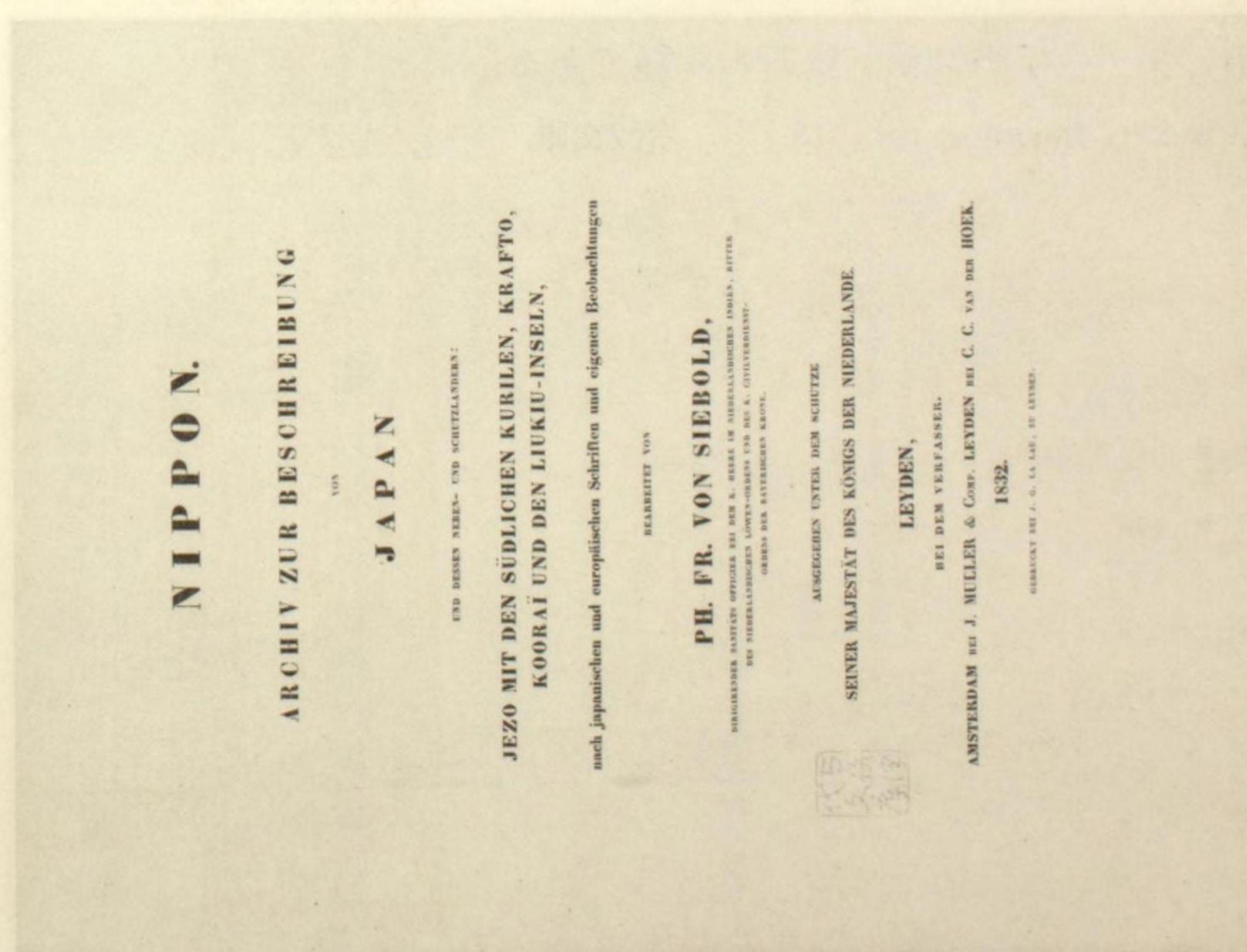
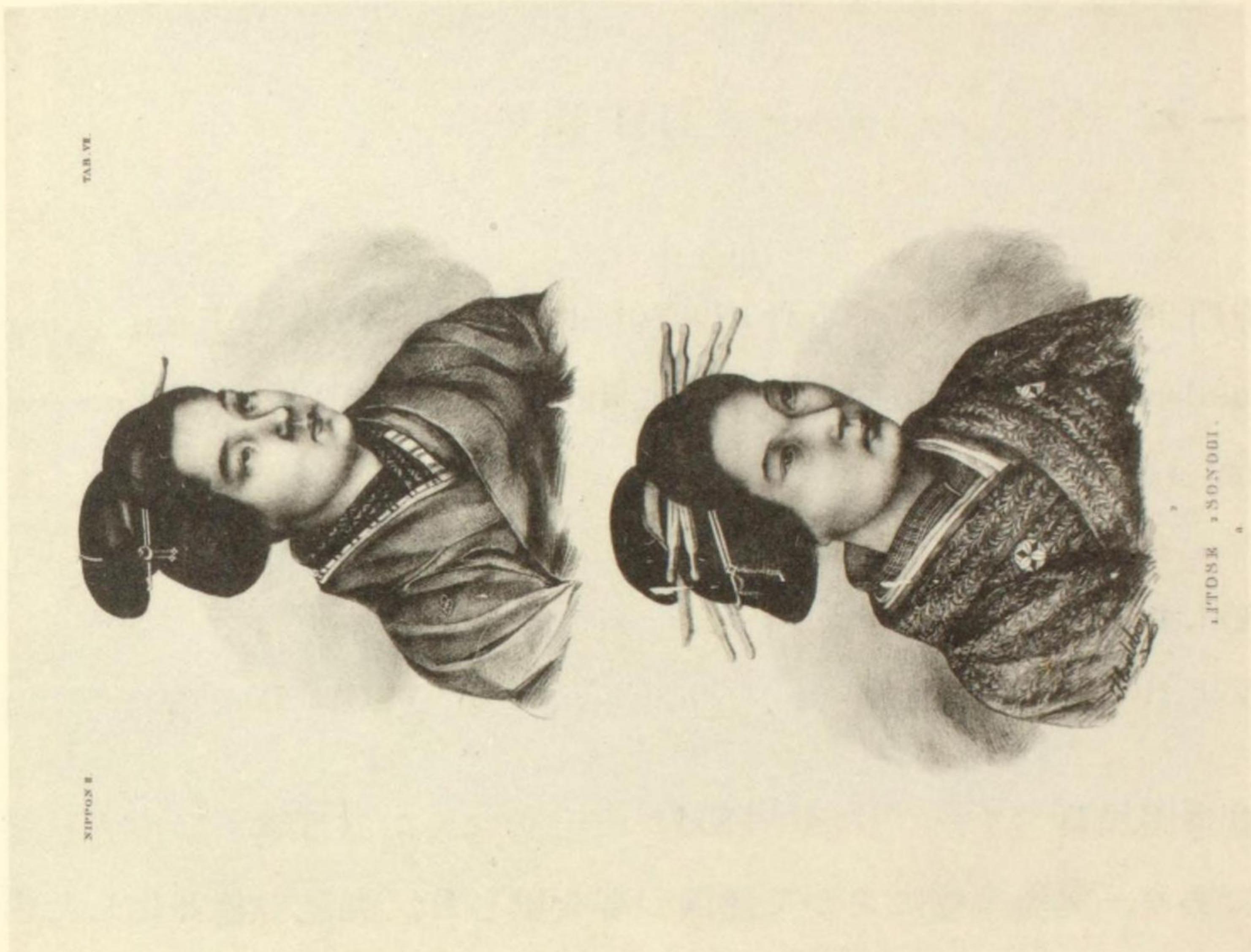
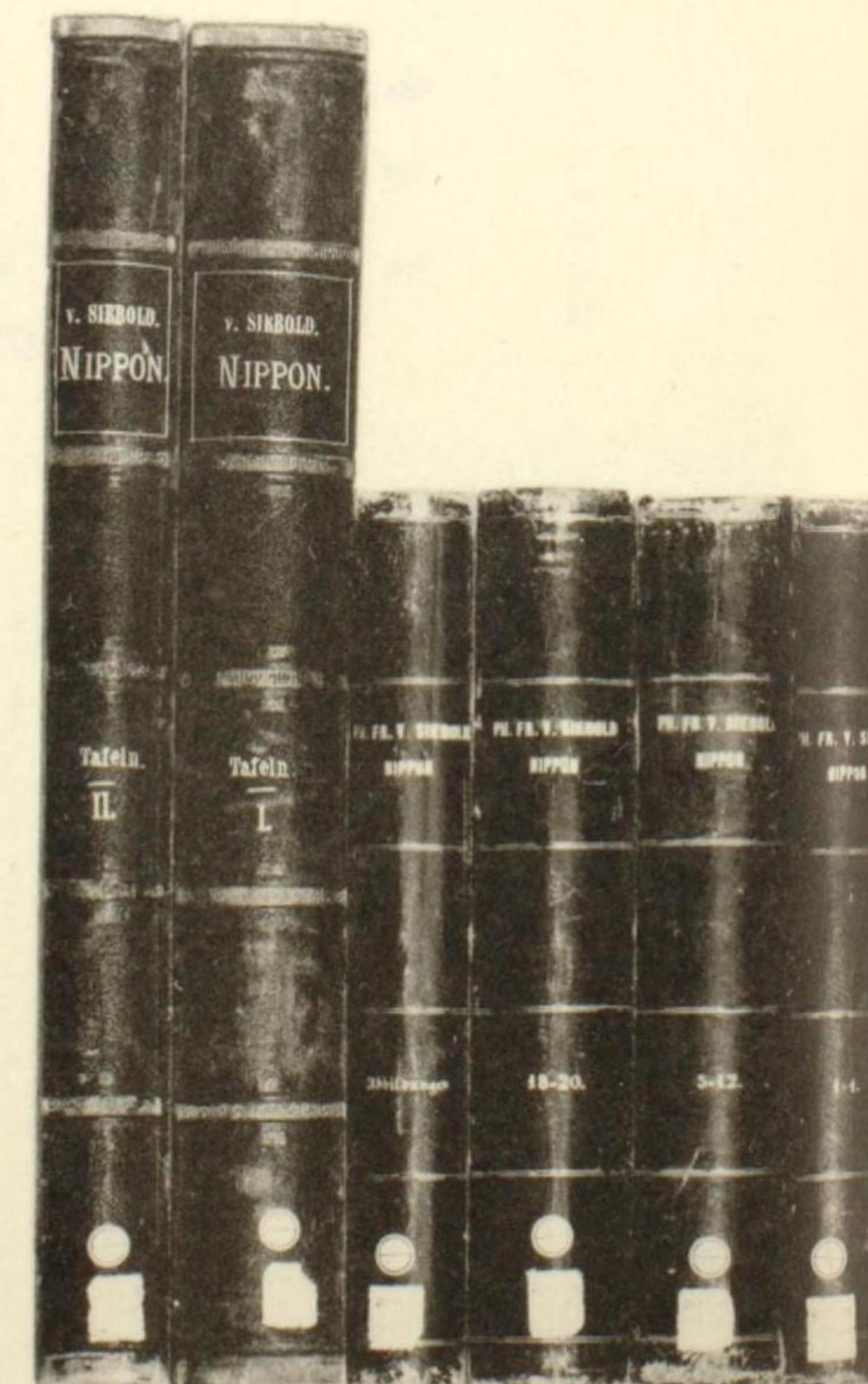
一四 Ph. シーボルト 「日本」

一八三二—五二年 ライデン刊

SIEBOLD, PH. NIPPON. Archiv zur Beschreibung von Japan und dessen neben-und schutzländern: Jezo mit den Südlichen Kurilen, Krafto, Kooraï und den Liukiu-Inseln. 6 vols., Leyden, 1832-52.
Vol. I-III & Abbildungen. In-4. 295×380mm.
Tafeln I-II. In-fol., 370×572mm.

シーボルト（1796—1866）は独逸ヴェルツブルグの医者、東洋研究を志して和蘭東印度会社に入り、1823年（文政9）出島蘭館の医官として来朝し、長崎市外、鳴滝に塾を開き医学を教授した。その間蘭館長スッルレルに従つて1829年江戸に参府し、また門人知己によつて日本の政治、社会宗教はじめ各般にわたつての研究を積んだ。1829年帰国に際し、所謂シーボルト事件を起したことには有名であり帰国後、「日本」をはじめ多くの著作をなしたが本書「日本」の価値については今更贅言を要しない。

(Cordier, Japonica, col 477-8. 異国双書. 吳訳. シーボルト江戸参府紀行)

一五 M. C. ペリー 「日本遠征記」

一八五六年 ワシントン刊

PERRY, M. C. Narrative of the Expedition of an American Squadron to the China Seas and Japan performed in the year 1852, 1853, and 1854. 3vols., Washington, 1856

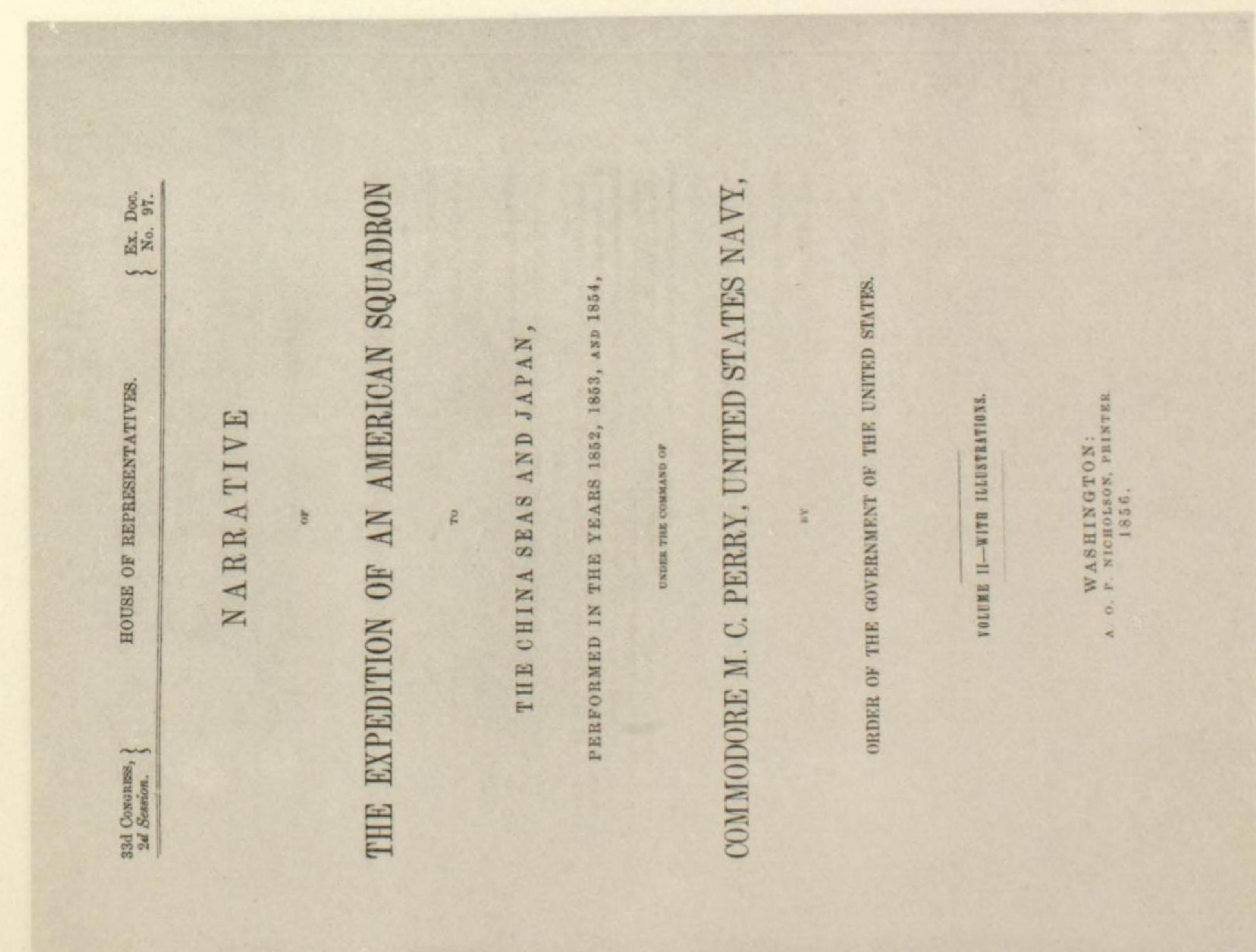
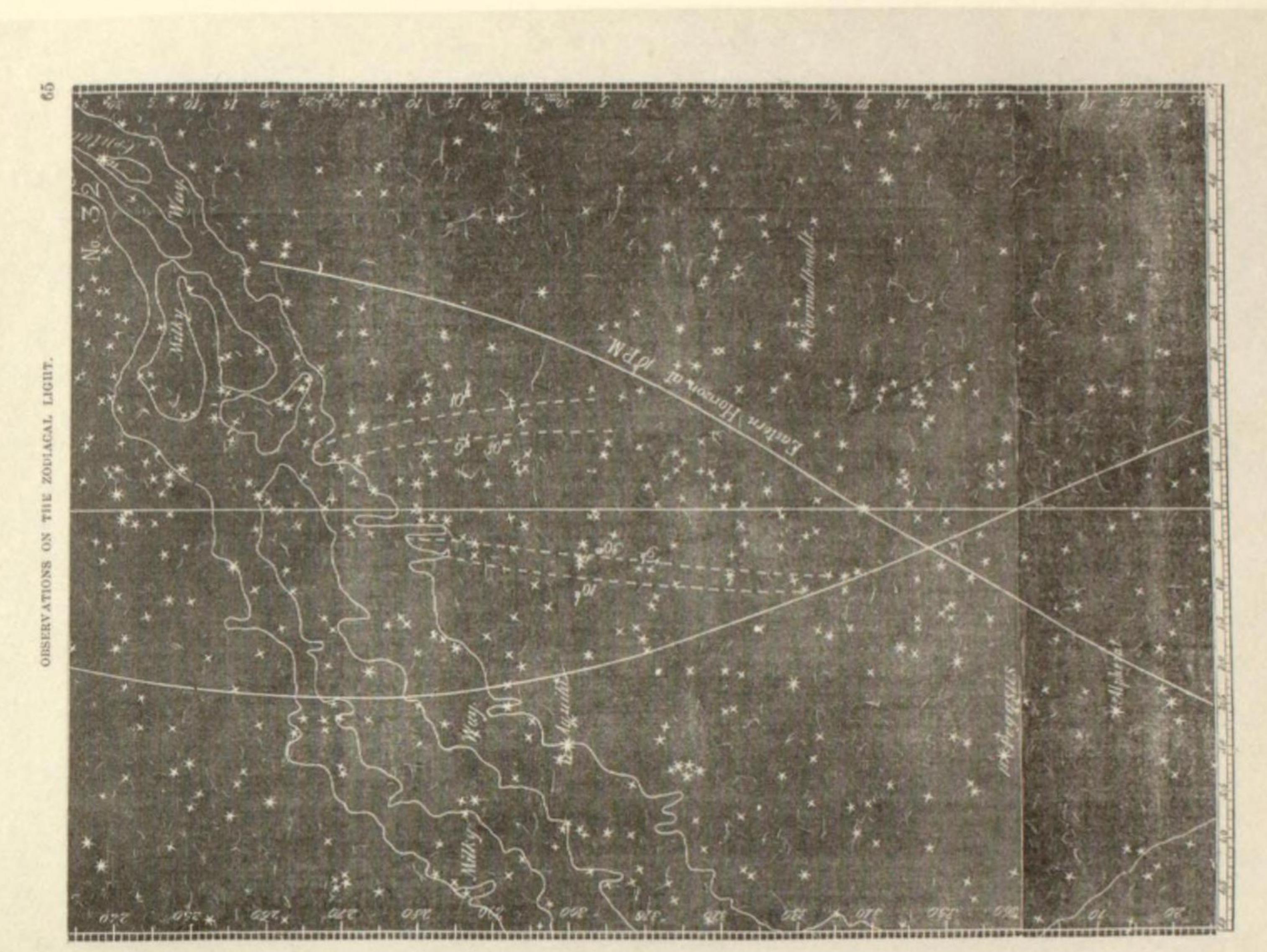
Vol. I. In-4, xvii, 537p. 89illus.

Vol. II. In-4, (12), 4L4p. (4), 14p. xii, 43illus., 15maps.

Vol. III. Observations on the Zodical light. In-4, XLIII, 705p. 242×303mm.

合衆国提督ペリー（1794—1854）の三回にわたる日本及び中国訪問の記録であり、黒船来航によって鎖国の夢を破られ、混乱の巷と化した当時の日本の状態を鋭く観察した本書は日本開化史料中、貴重な存在である。第一巻は東方紀行、第二巻は日本を中心とする東洋諸国の動植物学等の研究報告、第三巻は天文学的観測の記録である。

(Cordier, Japonica, col. 513. 岩波文庫. 土屋, 玉城訳. 「日本遠征記」)

Among the Western books on Japan published before the opening to foreign countries in 1858, we have here chosen fifteen representative titles and arranged them according to the chronological order. As to the special books on Christian Missions, we already published Special Catalogues I-II (1932,1955), so they are all, but two, excluded from this booklet.

TENRI CENTRAL LIBRARY PHOTO SERIES No. 10

Early Western works on Japan

Contents

Preface

1. Libro del famoso Marco Polo Marco Polo 1529
2. Theatrvm Orbis Terrarvm A. Ortelius 1570
3. Iesvs. Cartas qve os Padres e Irmãos 1598
4. Beschrijvinghe van het Machtigh Koninghrijcke Japan F. Caron 1652
5. Gedenkwaerdige Gesantschappen der Oost-Indische Maetschappy in't Vereenigde Nederland, aen de Kaisaren van Japan A. Montanus 1669
6. Oud en Nieuw Oost-Indien F. Valentyn 1724-26
7. The History of Japan E. Kaempfer 1727
8. Verhandeling over de Japansche Natie C. Thunberg 1780
9. Путешествие вокруг света в 1803, 4, 5 и 1806г. Крузенштерн. 1809-13
10. Записки Флота капитана Рикорда Рикорд 1816
11. Cérémonies usitées au Japon I. Titsingh 1819
12. Bijdrage tot de Kennis van het Japansche Rijk F. Fisscher 1833
13. Herinneringen uit Japan H. Doeffer 1833
14. Nippon Ph. Siebold 1832-52
15. Narrative of the Expedition of an American Squadron M. Perry 1856

納本

善本寫真集

TENRI CENTRAL LIBRARY PHOTO SERIES

I	日本近世名家自筆集 (Autographic documents of Edo-period in Japanese literature)	昭和 28
II	きりしたん版 (The Jesuit Mission Press in Japan)	昭和 28
III	古俳書 I (Kohaisho-I. Materials of early Haikai)	昭和 29
IV	西洋古版日本地圖集 (Early printed maps and atlases of Japan made in Western countries)	昭和 29
V	開館廿五周年記念 稀観本集 (Collection of old and rare books and manuscripts, the 25th anniversary volume)	昭和 30
VI	滿文書籍集 (Collection of Manchu books)	昭和 30
VII	近代作家原稿集 (Collection of Autographic MSS of Japanese novelists and poets from Meiji-Taishō periods)	昭和 31
VIII	小泉八雲集 (Lafcadio Hearn)	昭和 31
IX	日本史籍 (Classics of the History of Japan)	昭和 32
X	泰西日本記集 Early Western works on Japan	昭和 32

026.

Tel 471

16

發行者	奈良縣天理市	編輯者	奈良縣天理市	昭和三十二年十月十日
印刷者	京都市中京區新町通竹屋町下ル	印 刷 者	天 理 市	昭和三十二年十月十五日
發行者	奈良縣天理市	編輯者	奈良縣天理市	發 行 印 刷
天 理 大 學 出 版 部	利 堂	圖 書 館		